

Nr 201.

Av herr **Bergh m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa byggnadsarbeten vid folkskolor.*

Såsom framgår av reciten under punkt 249 i bilaga 10 till årets statsverksproposition, har skolöverstyrelsen hemställt, att till bidrag till vissa byggnadsarbeten inom folkskoleväsendet skulle för nästa år upptagas 78 miljoner kronor. I propositionen föreslås endast 50 miljoner. Med hänsyn till det senaste årets fortsatta stegring av byggnadskostnaderna innebär detta förslag endast en mycket blygsam ökning av årets anslag, och då man nödgas befara fortsatta prisstegringar, kan man ifrågasätta, om det nya föreslagna anslaget kommer att medföra någon ökning alls av byggnadsverksamheten på området.

Riksdagen har på statsutskottets hemställan under en följd av år givit uttryck åt sin uppfattning, att den sedan flera år förefintliga bristen på lokaler inom folkskoleväsendet är ägnad att inge allvarlig oro. Skolöverstyrelsens återgivna redogörelse i statsverkspropositionen ger en övertygande bild av hur allvarlig situationen är. Tillförlitliga vittnesbörd från olika delar av landet ge vid handen, att den verksamhet inom folkskolan, som är ålagd skoldistriktet på grund av bristen på lokaler, icke allestädes kan tillfredsställande uppehållas. Tillräckligt antal klassrum saknas, undervisningen i gymnastik och hushållsgöromål kan flerstädes icke uppehållas på föreskrivet sätt o. s. v. På grund av bl. a. lokalbristen har antalet lärjungar i läraravdelningarna måst ökas till men för undervisningens effektivitet. Samtidigt som lokalbristen är till hinder för redan beslutade anordningar, äventyrar den genomförandet av de förbättringar i vårt skolväsende, varom riksdagen år 1950 fattade principbeslut.

Det väsentliga hindret för att råda bot på eftersläpningen är dock icke anslagsfrågan utan kvottilldelningen för skolbyggnadsändamål. Frågan om byggnadskvotens storlek träder därför i förgrunden. Det är icke möjligt för en enskild riksdagsman att bedöma de överväganden som lett fram till i bil. 1 till statsverkspropositionen framlagt förslag till investeringsbudget (bil. 1, bihang 3, tabell 3). Man finner där av naturliga skäl en betydande disproportion mellan framställda och tillgodosedda önskemål. Fråga är emellertid, om icke den våldsamma stegringen av byggnadskostnaderna kommer att medföra en begränsning av byggnadsverksamheten i de fall, då uppskov är möjligt, särskilt där räntabilitetssynpunkter måste anläggas.

Man skulle därför kunna ifrågasätta, om det innebure någon större risk att i investeringsplanen minska t. ex. diversekvoten (se nämnda tabell 3) något till förmån för skolbyggnadskvoten. I varje fall synes det vara högeligen påkallat att begagna varje uppkommande möjlighet att utan ökning av den totala investeringen åstadkomma en förskjutning till förmån för folkskolebyggnaderna.

Jag får fördenskull hemställa,

att riksdagen i samband med behandlingen av ifrågavarande anslag i åttonde huvudtiteln måtte göra ett motsvarande uttalande.

Stockholm den 25 januari 1952.

Gustaf Fahlander.

Bernhard Näsgård.

Ragn. Bergh.

Hj. Weiland.

Nr 202.

Av herrar **De Geer** och **Näslund**, om en allmän översyn av yrkesutbildningens centrala ledning.

(Lika lydande med motion i Andra kammaren, nr 243.)

Stockholm den 25 januari 1952.

Gerard De Geer.

P. J. Näslund.
